

Tuotannosta talouteen - tunnusluvut johtamisen tukena

ProAgria MaitoValmennus 7.9.2016

Anu Rossi, Eveliina Turpeinen ja Joakim Pitkälä

ProAgria Pohjois-Savo

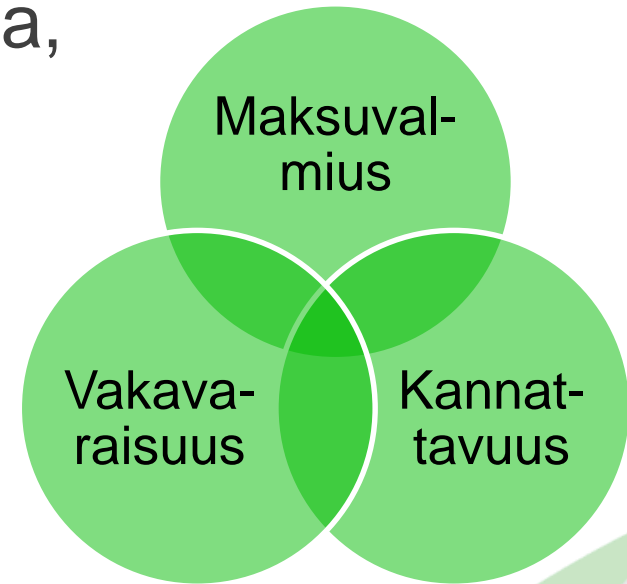


Take home - message

- Kannattava liiketoiminta lähtökohtana, miten tilan tavoitteet määritellään
 - Yrityksen tuloilla pitää pystyä maksamaan kaikki kulut
 - Pelkkä maitomäärä tai satotaso ei pidä olla tavoitteena, vaan tavoitteiden pitää pohjautua yrityksen tuloksen tekemiseen

Talouden seuranta ja kassanhallinta, nyrkkisääntöjä talouden hallintaan

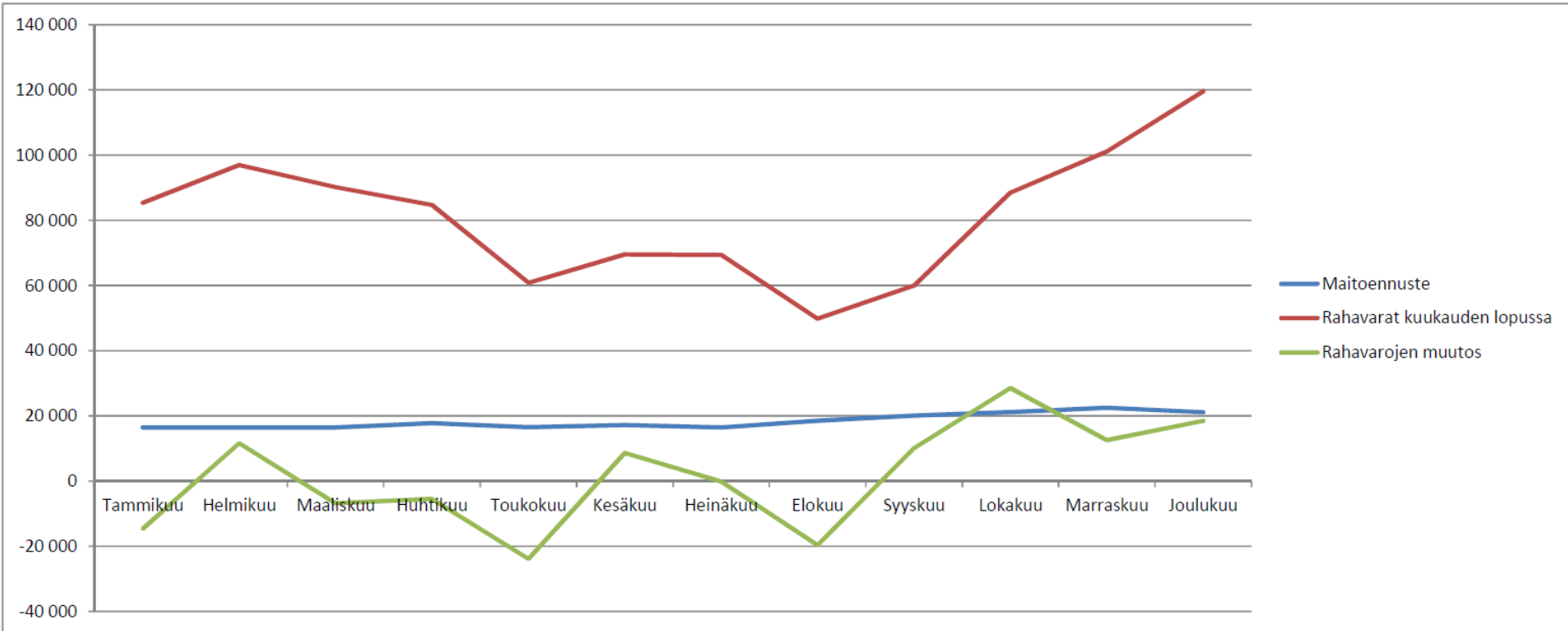
- Tunnuslukujen tarkastelu useasta näkökulmasta
- ”Arjen tunnusluvut”
- Tämä hetki ja min. 3 kk. eteenpäin tiedossa etukäteen
 - Entä ensi vuosi, jos kassa syöty
 - Korvamerkittyjen palveluiden hyödyntäminen
 - Suunnitelman teon jälkeen alkaa varsinainen työ!



Tuotanto kaiken perusta

- Tavoitetaso asettaminen → tuotannon mittareiden seuraaminen → analysointi eri asiantuntijoiden kanssa → peilaaminen kokonaisuuteen = toiminnan parantaminen
- Päivittäin ja pidemmällä ajalla seurattavat mittarit ja niiden hälytysrajat
- Tilanne pakottaa tekemään toimenpiteitä
 - ”Joka kiven kääntäminen” pellolla ja navetassa → tuotannon tehostaminen jos meinaa jatkaa
 - Ei passaa jäädä odottamaan, vaan ryhdyttävä toimiin (lainat, tuotanto iskuun, investoinnit, muut kulut, yksityistalous)

Onnistumme yhdessä!



Säilörehun määrän, laadun ja tuotantokustannuksen merkitys koko tilan talouteen



Case Mty Heikkinen Mikko ja Matti

- Maitotila, jolla 98 lypsylehmää, hiehojen kasvatus ulkoistettu
- Peltoa 137 ha, josta nurmea 49 ha, ja viljaa 72 ha
- Tilalla ollut vuodesta 2013 lähtien Hallitusmallitoimintatapa, palaverit 2 kertaa vuodessa
- **”Tulevien vuosien tavoitteena on kehittää tuotantoa ja parantaa kannattavuutta lähinnä oman peltoviljelyn tehostamisen kautta.”**

Mitä on tehty?

- Prosesseihin paneutuminen tilan väen kanssa
 - => työtapojen tarkastelu
 - => täydennyskylvöt, nurmien kasvinsuojelu
 - => nurmiseokset, lajikevalinnat tilalle soveltuviksi
- Tuotantokustannuslaskelmat kaikista kasveista 2013 lähtien
- Laskelmien analysointi tilanväen kanssa sekä Hallituspalaverissa

Laskelmien vuosivertailu, huomioitavat luvut:

Tuotto-/kuluerä	2013	2014	2015	muutos-%
satotaso	8742 kg ka	9229	8581	-648 kg ka => -7%
muuttuvat kulut (lannoitus, siemen, kasvinsuojelu, ostettu konetyö)	910	981	933	- 5 %
oma työ	10,8 h/ha	10 h/ha	11,7 h/ha	+ 17 %
konekustannukset (poisto korko, kun pito)	568 €/ha	491 €/ha	419 €/ha	-72 €/ha => -15%
yleiskustannus	35 €/ha	65 €/ha	37 €/ha	-28 €/ha => - 43 %
tuotantokustannus	24,4 snt /kg ka	22,5 snt / kg ka	23,7 snt / kg ka	+ 5 %

Vuosi 2016

- Satotaso säilörehu nurmilla kahden niiton jälkeen n. 8500 kg ka/ha
- ”Asioihin paneutumisen myötä varmuus omaan tekemiseen on kasvanut. Viime vuosina peltojen kunnossapitoon on satsattu paljon, tulokset siitä konkretisoituvat vasta myöhemmin. Satovarmuus niin nurmi- kuin viljanviljelyssä on kasvanut. Koko ajan tiedetään, mihin ollaan menossa.”

Ruokinnan talous – näpertelyä vai oikeita tuloksia

Tunnusluvut	Varastomäärä	Maksimipäiväkäyttö	Rehujen minimi- ja ma
Tulostus			
Optimoinnin tulos			
Maitotuotto - rehukustannus, €/lehmä/pv (karja)			10,14
Tuotosvaste ja talous			
Maitotuotos, kg/lehmä/pv			34,96
Maitotuotos, kg/lypsävä lehmä/pv			34,96
Valkuais-%			3,58
Rasva-%			4,08
Maidon hinta, snt/l			43,50
Maitotuotto-rehukustannus, snt/l, (Lehmät)			30,87
Maitotuotto-rehukustannus, €/lä/pv, (Lehmät)			10,14
Maitot. - rehukust., €/jakso, Lehmät			166 093
Rehukustannukset			
Rehukustannus, €/eläin/pv			
Lehmät			4,15
Ostorehukustannus, €/jakso/eläinryhmä			
Lehmät			34 736

Tunnusluvut	Varastomäärä	Maksimipäiväkäyttö	Rehujen minimi- ja maksimi
Tulostus			
Optimoinnin tulos			
Maitotuotto - rehukustannus, €/lehmä/pv (karja)			10,13
Tuotosvaste ja talous			
Maitotuotos, kg/lehmä/pv			34,84
Maitotuotos, kg/lypsävä lehmä/pv			34,84
Valkuais-%			3,58
Rasva-%			4,08
Maidon hinta, snt/l			43,52
Maitotuotto-rehukustannus, snt/l, (Lehmät)			30,93
Maitotuotto-rehukustannus, €/lä/pv, (Lehmät)			10,13
Maitot. - rehukust., €/jakso, Lehmät			165 929
Rehukustannukset			
Rehukustannus, €/eläin/pv			
Lehmät			4,12
Ostorehukustannus, €/jakso/eläinryhmä			
Lehmät			34 328

Optimoinnin tulos			
Maitotuotto - rehukustannus, €/lehmä/pv (karja)			10,03
Tuotosvaste ja talous			
Maitotuotos, kg/lehmä/pv			34,67
Maitotuotos, kg/lypsävä lehmä/pv			34,67
Valkuais-%			3,57
Rasva-%			4,08
Maidon hinta, snt/l			43,41
Maitotuotto-rehukustannus, snt/l, (Lehmät)			30,77
Maitotuotto-rehukustannus, €/lä/pv, (Lehmät)			10,03
Maitot. - rehukust., €/jakso, Lehmät			164 291
Rehukustannukset			
Rehukustannus, €/eläin/pv			
Lehmät			4,12
Ostorehukustannus, €/jakso/eläinryhmä			
Lehmät			35 444

Tunnusluvut	Varastomäärä	Maksimipäiväkäyttö	Rehujen minimi- ja maksimi
Tulostus			
Optimoinnin tulos			
Maitotuotto - rehukustannus, €/lehmä/pv (karja)			10,12
Tuotosvaste ja talous			
Maitotuotos, kg/lehmä/pv			35,02
Maitotuotos, kg/lypsävä lehmä/pv			35,02
Valkuais-%			3,57
Rasva-%			4,07
Maidon hinta, snt/l			43,43
Maitotuotto-rehukustannus, snt/l, (Lehmät)			30,74
Maitotuotto-rehukustannus, €/lä/pv, (Lehmät)			10,12
Maitot. - rehukust., €/jakso, Lehmät			165 766
Rehukustannukset			
Rehukustannus, €/eläin/pv			
Lehmät			4,18
Ostorehukustannus, €/jakso/eläinryhmä			
Lehmät			36 293

Maitotuotos ja talous

Laskentajakso	19.04.2016	10.05.2016	14.06.2016	31.08.2016
Lypsävät lehmät	39	42	38	43
Tuotantokauden vaihe, pv	218	220	180	207
EKM, kg/lehmä/pv	25,0	26,3	28,8	27,8
Maito kg / kg teollinen rehu	4,3	5,0	5,9	5,5
Vakiotuotos	25,2	26,8	29,3	27,3
Meijerimaito, l/lä/pv	23,2	24,4	27,0	25,4
Meijerimaito, l/karja/pv	905	1 023	1 026	1 093
Maidon hinta, snt/l	36,82	36,82	36,82	35,50
Ostorehukustannus, snt/l	8,37	7,21	6,10	6,64
Maitotuotto-ostorehukustannus,	8,25	8,94	10,21	9,14
Maitotuotto-rehukustannus, €/lä/pv	6,78	7,50	8,71	7,19

Koelysypäivän tuotos					
		Ma		Kpl	Tot.
Lypsyssä olevat	Kpl	Tot.	Lypsyssä olevat		
Karja keskimäärin	46	23,3	Karja keskimäärin	41	26,6
Karja yhteensä		1071,6	Karja yhteensä		1091,7
Ensikot	16	19,6	Ensikot	15	21,4
2. lypsykausi	14	23,8	2. lypsykausi	13	29,0
Vanhemmat	16	26,6	Vanhemmat	13	30,3
<60 pv poikimisesta	8	28,6	<60 pv poikimisesta	8	30,6
60-120 pv	8	30,2	60-120 pv	7	33,5
121-180 pv	8	24,7	121-180 pv	8	26,9
>180 pv poikimisesta	22	18,4	>180 pv poikimisesta	18	22,1

Ostetut rehut oikeille eläimille ja oikeaan aikaan.



Seoksen koostumus ja rehuarvo

80002 Ape 26.8.2016

Seoksen koostumus

	kg	%	kg ka	% ka:sta	€/t ka
Laakasiilo	37,09	78,68	12,54	58,25	83
Ohra 20.8.2016	6,50	13,79	5,81	27	139
Rypsi	3,33	7,07	2,97	13,77	289
Kivennäinen	0,21	0,46	0,21	0,98	498
Seos yhteensä	47,14	100	21,53	100	131

Tuottoennusteen käyttäminen budjetoinnin tukena

- Maitotulot suurin yksittäinen tuloerä maitotilalla
- Realistinen tulotason arvio tulevaisuuteen
- Talousasiantuntijan haastava yksin arvioida tuotantoa

Mihin rahat hupenee navetassa?

- Ruokinnan kustannukset pv-laskelma vs. budjetti vs. verotiedot
- Onko eroja? Miksi?